

مشارکت بر پایه جذابیت در مرمت و احیای بافت تاریخی

(مطالعه موردی: بافت تاریخی عودلاجان و امامزاده یحیی تهران)*

محمود نیکدست**، بهمن ادیب زاده***، مرجان خان محمدی****، سعید صالحی مرزيجرانی*****

چکیده

عدم حمایت ساکنین بافت تاریخی از اقدامات مرمتی، هدف اصلی این پژوهش در جهت چگونگی ایجاد جذابیت در طرح مرمت و احیای بافت تاریخی از نگاه شهروندان و ایجاد بستر مشارکت مردم در این طرح‌ها است. متغیر جذابیت وابسته به متغیر چشمگیر و تأثیرگذار بودن از نگاه شهروندان و متغیر زودبازده بودن است. فرایند انجام این پژوهش، ترکیبی بوده و نتایج پژوهش نشان می‌دهد ایجاد جذابیت طرح مرمت و احیای محله امامزاده یحیی و عودلاجان از نگاه شهروندان با ارائه طرح فنی-مهندسی در قالب حفظ و مرمت اماکن تاریخی، اهمیت موقعیت قرارگیری محله، توجه به رویدادهای تاریخی، حفظ ریز دانگی، پراکندگی، تراکم و سطح اشغال، حفظ و توسعه کاربری مسکونی، تکنولوژی معماری و شهرسازی، توجه به ابعاد کالبدی و ایمنی، تأمین خدمات شهری و توجه به منظر شهری و همچنین متأثر از متغیر زودبازده بودن در سه بازه زمانی کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت محقق می‌شود.

واژگان کلیدی

مشارکت، جذابیت، مرمت و احیای بافت تاریخی، چشم‌گیر و تأثیرگذار بودن، زودبازده بودن

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

مقدمه

* این مقاله برگرفته از رساله دکتری معماری نویسنده اول با عنوان "مدل مفهومی مشارکت مردمی در احیای بافت تاریخی (مطالعه موردی: محدوده بافت محله عودلاجان و امام زاده یحیی شهر تهران)" در دانشگاه معماری آزاد اسلامی واحد اراک بوده که با راهنمایی نویسنده دوم و سوم و مشاوره نویسنده چهارم در سال ۱۴۰۳ انجام گرفته است.
** دانشجوی دکتری، گروه معماری، واحد اراک، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران.

E-mail: Abokhak91@gmail.com

*** دانشیار، گروه معماری و شهرسازی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران (مسئول مکاتبات).

E-mail: Adibzadh@yahoo.com

**** دانشیار، گروه معماری، البرز، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

E-mail: kanmohamadi.marjan@kiau.ac.ir

***** دانشیار، گروه معماری، واحد اراک، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران.

E-mail: s.salehim95@iau-arak.ac.ir